

REFAH'LI İŞÇİLER

Aydınlık Dergisi, 15 Haziran 1997

Yıldırım Koç

Refahyol Hükümeti'nin 11 aylık icraatından sonra işyerlerinde yeni bir tartışma yaşanmaya başlandı. Bu tartışmayı başlatanlar, Refah Partisi ile yakın ilişki içinde bulunan bazı işçiler.

İşçi sınıfı 12 Eylül öncesinde siyasal görüşlere göre bölünmüştü. 12 Eylül sonrasında yaşanan ortak sıkıntılar, işyerlerinde sınıf kardeşliği anlayışını yaygınlaştırdı ve sınıf bilincini geliştirdi. 1987 ve özellikle de 1989 yılından sonra, işyerlerindeki siyasal ayrılıklar önemini büyük ölçüde yitirdi. ANAP'lı işçiler, ANAP iktidarı döneminde hükümetlere karşı büyük eylemler yaptılar. DYP-SHP veya DYP-CHP iktidarları döneminde, DYP'li ve CHP'li işçiler kendi partilerine karşı açık tavır aldı, mücadele etti. ANAP'lı, DYP'li, CHP'li işçiler, sınıf kimliklerinin ve sendikalardaki bütünlüklerinin, siyasal ilişkilerden daha önemli olduğunu kabul etti ve bu anlayışa göre davrandı.

Ancak 11 aylık Refahyol iktidarının ardından, Refah Partisi'nin katı yandaşı olan bazı işçiler, arkadaşlarına, sendikalarına ve işçi sınıfına karşı davranışında farklı bir çizgi izliyor. Particiliği ön planda tutuyor. Partisinde "işçilik" yapacağına, işçi arasında "particilik" yapmaya çalışıyor. 1995 yılı Eylül ayında DYP-CHP koalisyon hükümetinin çökmesine ve 15 Ekim 1995 günü Tansu Çiller'in azınlık hükümetinin güvenoyu alamamasına neden olan eylemleri gerçekleştiren TÜRK-İŞ, bu Refah Partili işçiler tarafından fazla politik davranmakla, hükümete karşı olmakla suçlanıyor. Bazı Refah Partili işçiler, TÜRK-İŞ'in Türkiye'ye sahip çıkma çizgisini ve DİSK, TESK, TOBB ve TİSK'le olan ilişkisini eleştiriyor. Bu arkadaşlarımız, "laiklik bizim neyimize, işçinin ikramiyesini zamanında alamayan sendika, laiklikle uğraşacağına, bu tür dertlerle uğraşsın," diyor, "hükümete gerekli zamanın verilmediğini" ileri sürüyor.

Bu anlayışla son derece geniş bir hoşgörülle ve ancak son derece kararlı bir biçimde mücadele etmek gerekli.

Adını vermeyeceğim bir sendikanın bir ildeki Şube Başkanı Refah Partili'dir. Bu Şube Başkanı, geçmiş yıllarda Ankara'da yapılan mitinglere çok sayıda işçiyle gelirdi. 5 Ocak mitingi için yalnızca 2 araba istedi. Sendikanın Genel Başkanı bu Şube Başkanıyla konuşarak, nedenini sordu. Şube Başkanı, "mitingin hükümete karşı yapıldığını, bu nedenle işçilerin gelmek istemediğini," söyledi. Sendika Genel Başkanı da, "geçmiş hükümetlerle mücadelede işçiyi getiriyordun; şimdi farklı davranıyorsun; bundan sonraki tüm mitinglerde size yalnızca 2 otobüs tutacak para göndereceğim; daha fazla işçi gelmek isterse cebinden ödeyip gelecek," dedi.

Bu arkadaşlarımızın ikna edilmesi ve diğer işçiler üzerindeki etkisinin kırılması gerekli.

Bu konuda yapılabilecek bazı işler var.

Öncelikle eski hükümetler döneminde son derece dürüst bir tavır alan ANAP'lı, DYP'li ve CHP'li işçilerin davranışları hatırlatılmalı ve bu konuda Refah Partili'lerin tüm işçilere borçlu olduğu vurgulanmalı.

Hükümete yeterince zaman verildiği anlatılmalı. "500 gün bile olmadı," diyenler çıkacaktır. ANAP, DYP ve CHP, sorunlarımızı çözmüyordu; ama Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini ve rejimi değiştirmeye de çalışmıyordu. Bu koşullarda zaman tanımak daha doğaldır. Ancak Refahyol Hükümeti'nin icraatları hem Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini tehdit ediyor, hem ülkemizin uluslararası alandaki itibarını zedeliyor, hem de

verilen sözlerle bağdaşmıyor. Bu koşullarda, 11 aylık sürenin fazlasıyla yeterli olduğu söylenebilir.

Refahiyol Hükümeti'nin Susurluk kazası, silahlı çeteler, Tansu Çiller'e ilişkin soruşturma önergeleri, Libya ve İran'la ilişkileri gündeme getirilebilir ve özellikle Refah Partisi'nin bazı yetkililerinin demokrasiyle bağdaşmayan açıklamalarından örnekler verilebilir. Bu örnekler, Yargıtay Başsavcısı'nın Refah Partisi ile ilgili iddianamesinde ayrıntılı olarak yer almaktadır.

11 Mayıs 1997 günü Sultanahmet'te yapılan mitingde başı takkeli eli tespihli birinin Türk Bayrağı üzerinde otururkenki resmi, 12 Mayıs 1997 günlü Milliyet Gazetesi'nde yayınlandı. Aynı olay 11 Mayıs gecesi birçok televizyon kanalında da gösterildi. Bugüne kadar bu kişi hakkında bir dava açılmadı. Bu ve benzeri resimler, şeriatçıların ulusçuluğa ve bayrağımıza karşı olduklarını, ümmetçiliğin ve yeşil bayrağın peşinde koştuklarını kanıtlamada kullanılabilir.

Türkiye'de temel çelişki ücretli emek ile sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkidir. Ancak bugünkü baş çelişki, demokratik ve laik sosyal hukuk devletini ve Cumhuriyet'in kazanımlarını yok etmek isteyenlerle bunlara sahip çıkıp bunları daha da geliştirmek isteyenler arasındadır. Refah Partili işçiler, sınıf kimliklerini unutmaktadır. Onlara bu sınıf kimliği sürekli olarak hatırlatılmalı, bu arkadaşlarımızın sınıf tavrını benimsemesi ve işyerlerindeki etkinliklerinin azaltılması için gerekli çalışma, son derece büyük bir hoşgörü içinde, kararlı bir biçimde sürdürülmelidir.